

Duaal leren in de Gentse kinderopvang

Stad Gent zet al enkele jaren sterk in op werkplekleren binnen haar dienst kinderopvang. De dienst gebruikt verschillende instroomkanalen om studenten aan te trekken en medewerkers te vinden: volwassenonderwijs, vrijwilligerswerking en samenwerking met partners zoals VDAB en OCMW. Al enkele jaren zet de dienst met succes in op duaal leren.

In het eerste semester van dit schooljaar liepen 10 leerlingen een duaal traject in kinderdagverblijven van de stad Gent, een uitgesproken koploper in Vlaanderen. Tijdens een interessant gesprek met vier stakeholders - Ann Devisschere (teamcoach werken en leren), Kristien Borremans (jobcoach Ondersteuning Alternerend Leren), Veronika Rumbaut (pedagogische begeleider stagebeleid en werkplekleren) en Tugba Akbel (verantwoordelijke kinderdagverblijf Petteflat) – wordt duidelijk hoe Gent een structureel systeem heeft uitgebouwd voor de kinderopvang.

Ondersteuning als sleutelvoorwaarde

Wie in de Gentse kinderopvang wil werken, heeft een beroepscertificaat (7de jaar kinderbegeleider) nodig. Indien mogelijk starten leerlingen via een stage om daarna in een duaal traject te stappen. De kinderopvang van Gent werkt hierbij nauw samen met verschillende scholen en opleidingsinstituten die duaal leren aanbieden.

Een van de fundamenteën van het Gentse model is ondersteuning en begeleiding. Stad Gent wil zoveel mogelijk sterke mentoren en investeert hierin via mentoropleidingen van de Artevelde hogeschool en Diverscity.

De dienst investeert ook in pedagogische begeleiders: bachelors die meedraaien op de werkvloer, dagtaken opnemen en daarnaast vaste collega kinderbegeleiders coachen en adviseren. Eén pedagogisch bachelor kinderbegeleider is gemiddeld in 3 leefgroepen aan de slag. Deze interne coaching van professionals wordt sterk gewaardeerd, vooral door ervaren medewerkers, en verlaagt de werkdruk.

“

Opleiden is het nieuwe rekruteren.

Jobcoaches Ondersteuning Alternerend Leren spelen eveneens een cruciale rol. Drie jobcoaches van de stad Gent begeleiden leerlingen individueel in hun eerste stappen op de arbeidsmarkt. In het verleden begeleidde Kristien reeds verschillende kinderbegeleiders in opleiding via duaal leren in kinderopvanglocaties.

De dienst kinderopvang vertrekt vanuit de slogan: “Opleiden is het nieuwe rekruteren.” Werkplekleren in kinderdagverblijven zorgt voor instroom van toekomstige vaste medewerkers en is een zinvolle rekruteringsstool voor knelpuntberoepen. Bijna de helft van de duale leerlingen van vorig schooljaar kreeg er na een vast contract aangeboden.

Opleiden is rekruteren

Volgens Ann gaat duaal leren niet enkel over rekruteren: "De maatschappelijke rol is minstens even belangrijk. Als lokaal bestuur wil stad Gent een voorbeeldfunctie opnemen en kansen bieden aan jongeren of volwassenen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, in een stedelijke context met veel anders-taligheid en kansarmoede." Ook andere diensten van de stad zetten enthousiast in op duaal leren, onder meer voor keukenmedewerkers en binnen de technische dienst en groendienst.

Voor de buitenschoolse opvang is het moeilijker om voldoende ruimte te hebben voor werkplekleren en stages. "Aanvragen vanuit het onderwijs vallen vaak in dezelfde periode en het aanbod is beperkter dan in de kinderdagverblijven", zegt Veronika.

Het 'Wij-de-Petteflat'-gevoel

Kinderdagverblijf Petteflat heeft een tiental medewerkers en vrijwilligers in een warme, huiselijke sfeer. In het verleden ontvingen ze al verschillende duale leerlingen en momenteel loopt er terug een succesvol traject. Tugba vertelt: "Ouders zien de leerling al snel als volwaardige kinderbegeleider. Het is zeer belangrijk om hen ondersteuning te bieden zodat hun zelf-vertrouwen groeit. Ze zijn bij ons zeker geen 'pion' die aan hun lot wordt overgelaten. Ze meent ook een goed onthaal, de afspraken en verwachtingen uitleggen en openheid creëren, cruciaal zijn om vlot op te starten.

Tatiana van Tulden volgde twee jaar geleden een duaal leertraject in De Petteflat na een stage. In HTISA De Ronde koos ze bewust voor duaal leren in het 7e jaar kinderbegeleider. "De eerste week was stressvol, maar na drie weken wist ik: hier wil ik werken." Haar mentor Patricia Correa De Brito, al 16 jaar kinderbegeleider, benadrukt het belang van structuur, open communicatie en teamwerking. "Tatiana werd sterk ondersteund door ons team en door Kristien. De trajectbegeleider van de school kwam regelmatig langs, waardoor we altijd wisten bij wie we terecht konden met onze vragen."

Patricia benadrukt daarbij dat het mentorschap een gedeelde verantwoordelijkheid is van het hele team. Na afloop werd Tatiana via 'Spot talent op de werkvloer' aangeworven met een contract van bepaalde duur. Dit systeem laat locaties toe om talent dat ze willen behouden rechtstreeks aan te werven in afwachting van een deelname aan een reguliere selectie.

De stad Gent en de kinderopvang kunnen terugblikken op tal van succesverhalen. Hoewel er wat administratie bij komt kijken en het wenselijk zou zijn om duale leerlingen nog meer in te schakelen tijdens de schoolvakanties, zijn de gesprekspartners overtuigd van de meerwaarde van werkplekleren. "Duaal leren moet je zien als een investering op lange termijn. Dan pluk je er echt de vruchten van: het is financieel aantrekkelijk, zorgt voor een extra paar handen op de werkvloer en kan leiden tot nieuwe medewerkers." Conclusie: duaal leren is een echte win-win voor stad Gent en haar kinderopvang.